

2018

Verksamhetsberättelse

Socialnämnden i Järfälla

Innehåll

1	ANSVAR SOMRÅDE.....	2
2	SAMMANFATTNING.....	2
3	VIKTIGA HÄNDELSER	4
4	UPPFÖLJNING AV MÅL OCH RESULTAT.....	9
5	KVALITETSREDOVISNING	17
6	UPPFÖLJNING AV FULLMÄKTIGE GIVNA UPPDRAG	33
7	EKONOMISKT RESULTAT.....	34
8	MEDARBETARE.....	40
9	MILJÖREDOVISNING	43
10	FRAMÅTBlick.....	44

1 ANSVARSOMRÅDE

Ansvarig nämnd/styrelse skall till kommunstyrelsen varje år lämna en verksamhetsberättelse över det gångna räkenskapsåret.

Ansvarsområde

Nämnd/styrelse: Socialnämnden

Ordförande: Bengt Harju (S)

Förvaltningschef: Jenny Wilhelmsson

Antal anställda: 1 297

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, funktionshinder, individ- och familjeomsorg exkl. familjerätten, den kommunala hälso- och sjukvården samt uppgifter inom det bostadssociala området (bostadsanpassning).

Socialnämnden har även ansvar för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, tillsyn över handel med tobaksvaror och nikotinläkemedel, dödsboudredningar, föreningsbidrag till verksamhetsanknutna frivilligorganisationer. Socialnämnden ansvarar också för psykiskt och socialt omhändertagande när kriser och katastrofer inträffar i kommunen.

2 SAMMANFATTNING

Viktiga händelser

Statliga medel för ökad bemanning inom äldreomsorgen används för att säkerställa att det finns nattbemanning som utgår från varje demensavdelning. Utöver det har varje äldreboende fått medel för att förstärka bemanningen där behov finns. Flera äldreboenden förstärker bemanningen kring aktiviteter och egen tid för de äldre. För 2019 finns ännu inget förslag avseende nya statliga medel för utökad bemanning.

Den 1 januari 2018 trädde den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård i kraft (LUSEN). Lagens syfte är att ge en tryggare övergång från slutenvård till öppenvård och omsorg, samt att minska antalet dagar som utskrivningsklara personer är kvar på sjukhuset. Ett nytt arbetssätt och en ny ansvarsfördelning utifrån lagen om samverkan vid utskrivning startade den 14 november 2018.

Volymutvecklingen inom personlig assistans är fortsatt hög även om ökningen inte är lika påtaglig som tidigare år. Utöver förskjutningen av kostnader till kommunen från försäkringskassan sker även ett ökat inflöde av ansökningar från personer som flyttar till kommunen. Under de senaste åren har olika externa granskningar av myndighetsutövningen genomförts i kommunen avseende personlig assistans. Det sammantagna resultatet av granskningarna var att arbetet håller en god kvalitet.

Arbetsmiljöverket har genomfört tillsyn på ett flertal verksamheter. Tillsynen gäller främst hur Järfälla kommun som arbetsgivare arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet inom verksamheten samt hur verksamheten förebygger risker för hälsa och olycksfall.

Inom hela förvaltningen har ett intensivt arbete med att förbättra arbetsmiljön för alla medarbetare genomförts. Arbetet fortgår även under kommande år.

Antalet orosanmälningar har ökat under året, men antalet utredningar som genomförs utifrån anmälningar har inte ökat i samma omfattning. Ökningen antas bero på att befolkningen ökar inom kommunen samt att medarbetare systematiskt informerar om vårt arbete hos berörda samarbetspartners.

Intern samverkan har haft fortsatt stort fokus under året. Öppenvårdsinsatser på hemmaplan har utvecklats ytterligare. Placeringstiden på institution har minskat för barn och unga.

En tredjedel av kommunens totala mottagande av nyanlända sker genom kvot och hanteras av socialförvaltningen.

Samverkan med kompetensförvaltningen kring välfärdsjobben har varit god. Två uppföljningar som har genomförts under året visar att 82 % av dem som fått ett välfärdsjobb inte ansökt om försörjningsstöd inom två år. Detta är mycket goda resultat.

I SKL:s brukarundersökning som genomfördes under oktober månad fick avdelningen för individ- och familjeomsorg bäst resultat i länet vilket sannolikt är ett resultat av en medveten MI-satsning (MI, motivational interviewing), många erfarna socialarbetare, försök att samla kompetenserna runt familjen i stället för att den enskilde ska gå runt bland enheterna samt en låg personalomsättning på de flesta enheterna.

Ekonomiskt resultat

Socialförvaltningen redovisar ett överskott om 6,6 mnkr, varav kommunens egenregi verksamheter inom äldre och funktionshinder dock redovisar ett underskott om 10,5 mnkr. Inom personlig assistans LSS är volymnivån högre än budgeterat men att volymutvecklingen har börjat stabilisera sig. Dessutom är kostnader högre än budgeterat inom bostad med särskild service, HSL och inom vuxen. Samtidigt som kostnaderna är lägre än budgeterat inom hemtjänst, särskilt boende, sysselsättning, barn och ungdom, samt försörjningsstöd.

Framåtblick

I och med expansionen av Järfälla kommun följer ökade kostnader då volymerna av ärenden och insatser ökar inom samtliga områden för socialförvaltningen. Fler boenden än tidigare kommer att behöva byggas såsom exempelvis äldreboenden och gruppboenden. Att Järfälla kommun har ett varierat bostadsutbud till alla invånare är en förutsättning för att förvaltningen ska klara sitt uppdrag.

En av de största utmaningarna för förvaltningen är att rekrytera och behålla medarbetare. En mängd åtgärder för att underlätta situationen har vidtagits och fler är planerade.

En nationell översyn av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård är klar, men kostnadsregleringen införs år 2019. Syftet är att åstadkomma en god vård där ledtiderna mellan kommun och landsting ska hållas så korta som möjligt. Den nya förslaget kan innebära stora konsekvenser för kommunen när kostnadsregleringen införs.

Inom området personlig assistans kvarstår stora utmaningar. En statlig utredning för området är presenterad och ger förhoppningsvis effekter för kommunen. En risk är annars att kostnadsutvecklingen för insatsen kvarstår som tidigare år. Andel personer som har stora och komplexa funktionsvariationer ökar och medför ofta behov av kostnadsdrivande köpt plats.

En förväntad lågkonjunktur mot slutet av 2019 förväntas och detta kommer också att påverka antalet personer i behov av försörjningsstöd.

3 VIKTIGA HÄNDELSER

Äldreomsorg och Funktionshinder

Regeringen har under perioden 1 juli 2015 fram till och med sista december 2018 satsat medel för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Varje kommun tilldelas medel utifrån antal invånare. De medel som tilldelats Järfälla kommun 2018 används i första hand till att säkerställa nattbemanningen på demensavdelningar. Utöver det har varje äldreboende fått medel för att förstärka bemanningen i sin verksamhet där behov finns. Flera äldreboenden förstärker bemanningen kring aktiviteter och egen tid för de äldre. Detta har sammantaget gett en kvalitetshöjning för de äldre samt att ökad bemanning också har bidragit till en bättre arbetsmiljö för personalen.

Sommarens värmebölja var extrem och en utmaning för våra äldreboenden och hemtjänsten. Järfälla kommuns utförare klarade de höga temperaturerna på ett berömvärt sätt, dock finns ett behov av att se över rutinerna vid extrem värmebölja. Direktiv från landstinget gick ut till alla verksamheter om vad som är viktigt att tänka på för personalen som arbetar inom äldreomsorgen.

Den 1 januari 2018 trädde den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård i kraft. Lagens syfte är att ge brukaren en tryggare övergång från slutenvård till öppenvård och omsorg, samt att minska antalet dagar utskrivningskara brukare är kvar på sjukhuset. Ett nytt arbetssätt och en ny ansvarsfördelning utifrån lagen om samverkan vid utskrivning startade den 14 november 2018. Utifrån den nya lagen ska både kommunen och landstinget arbeta med SIP- samordnad individuell plan. Det nya arbetssättet har inneburit en snabbare handläggning och högre administrativ arbetsmängd för biståndshandläggarna som arbetar i vårdplaneringsteamet.

Den 1 oktober 2018 implementerades det nya verksamhetssystemet Lifecare inom äldreheten som följer socialstyrelsens vägledning för behovsinriktat och systematiskt arbetssätt. Lifecare grundar sig på individen i centrum (IBIC) där handläggaren ska kunna hantera ansökan, inhämta fakta, bedöma behov, besluta och följa upp. Syftet med Lifecare och

IBIC är att stärka brukarens och anhörigas delaktighet i utredning, planering och genomförande av insats samt i uppföljning av beslutad insats. Underlättar samarbetet med anhöriga och brukaren. Utredningar och genomförandet av insatser blir mer likvärdiga och rättssäkra. Tydligt beskrivna behov och mål ger utföraren bättre förutsättningar att välja arbetsätt och metoder. Utförarens roll att kontinuerligt planera och följa upp genomförandet tillsammans med individen kan utvecklas och stärkas.

Nationella riktlinjer för vård och omsorg vid demenssjukdom - de nationella riktlinjerna för vård och omsorg vid demenssjukdom är nu fastställda. Riktlinjerna är ett stöd i beslutsfattandet om hur resurserna ska fördelas inom vård och omsorg av personer med demenssjukdom. Upprättande av handlingsplan har under hösten 2018 påbörjats för vård och omsorg vid demenssjukdom och översyn av samverkansavtal av Järfällas nya demensvårdsutvecklare.

Förebyggande hembesök har erbjudits för de som fyller 85 år. Under året har 115 brev skickats ut varav 42 personer har fått hembesök, 33 personer ville ha skriftlig information och övriga har tackat nej av olika anledningar. Alla personer som fyller 80 år och bor i kommunen och som inte har några insatser erbjuds en informationsträff. Under året har utskick skett till 238 personer, av dem är det 152 personer som tackat ja till en träff.

Under året har Järfälla kommun haft 17 aktiva volontärer med olika uppdrag, bland annat hembesök i ordinärt boende, sång och musik på äldreboenden och mötesplatser. Alla aktiva volontärer erbjöds grundläggande demensvårdsutbildning under 2018.

Anhörigvecka anordnades tillsammans med Järfälla Röda Korset, Järfälla Anhörigförening samt Järfälla Demensförening. Alzheimerdag anordnades av anhörigkonsulent och frivilliga organisationer.

Anhörigkonsulent har anordnat anhöriggrupp under året för make/makar till personer med demens samt anhöriggrupp för föräldrar som har barn med neuropsykiatrisk diagnos.

Järfälla kommun deltog i News 55:s seniorevent i Jakobsbergs sporthall i juni.

Handlingsplan för mat och måltider har funnits under några år, syftet var att uppnå förbättrad matkvalité inom omsorgen. Planen omfattade metodstöd men också flertalet utbildningar till personal inom hemtjänsten och äldreboenden. Under året har utbildning hållits av kommunens dietist i grundläggande näringslära och betydelsen av en bra måltidsordning med fokus mellanmål till hemtjänstpersonal. Praktisk matlagning har ingått i utbildningen som restaurangskolan inom Järfälla gymnasium genomfört.

Ekens äldreboende har genomfört ett demensprojekt där målet är att de ska bli ett äldreboende med demensprofil/förebildsverksamhet inom området. Projektet avslutades i maj 2018 med mycket gott resultat och metoden som tagits fram på Ekens äldreboende kan nu implementeras på alla äldreboenden i kommunen.

I mars 2017 startade projektet ”Trygg hemgång” där syftet är att minska behovet av att bo på korttidsboende vid hemgång efter sjukhusvistelse. Den som får beslut om insatsen trygg hemgång vid en vårdplanering på sjukhus, får hjälp och stöd av ett särskilt specialistteam en begränsad period, under fem dagar. Under våren har en deluppföljning gjorts. Projektet kommer att fortsätta under 2019 då förvaltningen kommer att följa det fortsatta införandet av den nya lagen om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård där denna insats kan få en viktig roll.

Projekt gällande nyckelfri hemtjänst och inköp via internet för enskilda med hemtjänstbeslut har påbörjats och skall pågå fram till september 2019. Båda projekten har visat på goda resultat under 2018.

Järfälla kommun blev finskt förvaltningsområde från den 1 februari 2018. Att Järfälla kommun är anslutet till förvaltningsområdet för finska innebär att den finska minoriteten har särskilda rättigheter enligt lagen om nationella minoriteter (2009:724). Enskilda har bland annat rätt att få tillgång till äldreomsorg helt eller delvis på finska. Kommunen kan idag erbjuda särskild boende och dagverksamhet med finsk inriktning.

I augusti sattes första spadtag för äldreboende på Smedvägen i Kallhäll med beräknad inflyttning maj 2020. Boendet kommer att bestå ut av 54 platser.

Renoveringen av storköket på Ikaros i Barkarby färdigställdes under 2018.

Arbetsmiljöverket har genomfört ett antal tillsynsbesök inom området äldreomsorg och funktionsnedsättning under året, vilket har resulterat i ett antal åtgärder som utbildning, rekrytering av ergonom, flytt av tvättmaskiner mm. Åtgärderna har medfört oförutsedda kostnader.

Personlig assistans är en insats som har ökat i kostnader för kommunen under senare år. Till stor del handlar det om Försäkringskassans förändrade bedömning på lag (1993:389) om assistansersättning (LASS). Utöver det är det ett ökat inflöde av ansökningar från personer som flyttar in till kommunen. Arbetet med att säkra upp rutiner kring processen gällande handläggning personlig assistansassistans utifrån förändrad lagstiftning och rättpraxis samt kollegiegranskning har pågått under hela året. Åtgärderna har gjort att kostnadsutvecklingen har bromsats under senare delen av året.

Första juli 2018 trädde en ny lag om Bostadsanpassningsbidrag i kraft. Lagens utformning har inledningsvis lett till ökad administration för handläggarna. Då lagen är ny finns ingen praxis att följa men det sker mycket samverkan med andra kommuner kring detta.

Den 1 januari 2018 trädde den nya lagen (2017:612) om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård i kraft för både den somatiska och psykiatriska vården den nya tillämpningen av lagen började gälla den 14 november 2018.

Enheten funktionsnedsättning har under 2018 påbörjat ett projekt gällande insatsen boendestöd. Syftet är att kunna öka effekten av insatsen där handläggarna ska skriva tydligare målformuleringar och göra tätare uppföljningar. Alla nya ansökningar om boendestöd ska också dras i ärendedragning. Utförarna av boendestöd kommer att involveras när det nya arbetssättet börjar tillämpas.

Ny servicebostad, LSS på Nibblevägen i centrala Jakobsberg med nio lägenheter har startats upp under våren och drivs av egen regi.

Ny servicebostad, socialpsykiatri i Söderdalen centrala Jakobsberg med sex lägenheter startade upp under hösten och drivs av egen regi.

Socialnämnden fattade beslut om att höja habiliteringsersättningen från 5 kronor till 7 kronor per timme under 2018 med hjälp av statligt bidrag gällande habiliteringsersättning.

Övrigt

Under året har sex ansökningar om att utföra hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) inkommit. Antal hemtjänstutförare per den 31 december 2018 var 13 stycken.

Projektet ”30-timmars arbetsvecka” har genomförts på äldreheten och enheten funktionsnedsättning under perioden 4 oktober 2017 till och med den 31 maj 2018. Projektets övergripande syfte och det förväntade långsiktiga resultatet är att Järfälla ska vara en attraktiv arbetsplats som präglas av en god arbetsmiljö och en effektiv resursanvändning som möjliggör en ökad andel tid för återhämtning. Resultatet av uppföljningsarbetet och utvärderingen av projektet har sammanställts i en slutrapport.

I september 2018 genomfördes en workshop om det fortsatta värdegrundsarbetet. Under workshopen tog cheferna fram idéer och lyfte vad som behövs för ett fortsatt levande värdegrundsarbete i verksamheterna. Genom workshopen fick cheferna med sig strategier för hur de kan arbeta vidare. Det är nu varje verksamhet/enhets ansvar att fortsätta arbetet med värdegrunden.

Järfälla tilldelades statliga stimulansmedel för investering i välfärdsteknik inom omsorgen under 2018. Syftet med stadsbidraget var att göra det möjligt för kommunerna att öka investeringstakten. Följande områden har Järfälla bland annat investerat i: läsplattor, aktivitetsverktyg, avvikelsemodul, hotellås, digitala anslagstavlor och kompetens och utbildningssatsningar. Stadsbidraget har kunnat bidra med bland annat öka delaktighet för den äldre, ökad trygghet, förbättrad arbetsmiljö, kompetenshöjning och kvalitetshöjning i verksamheterna.

Nytt avtal med Attendo upprättades från 1 maj 2018 för att driva Flottiljens äldreboende.

Under 2018 har äldreheten och enheten för funktionsnedsättning utvecklat kontrollen av fakturor syftet har varit att förvaltningen ska säkerställa att rätt utbetalning sker.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgens arbete har under året präglats av ett högt inflöde, än fler insatser i egen öppenvård, ansvar för ett minskat antal ensamkommande barn, trygghetsarbete och kvalitetsarbete.

Antalet utredningar inom barnenheten har ökat med 28 %. Ett intensivt arbete med att effektivisera arbetet pågår för att utredningstider ska kortas samt genomströmningen bli högre. Arbetsmiljön har påverkats av det höga inflödet och konsulter har behövts i verksamheten.

Enheterna har fortsatt att arbeta för att förbättra arbetsmiljön och för att hitta strategier för att kompensera för de känslomässiga påfrestningar som arbetsuppgifterna inom avdelningen kan medföra.

Stöd- och behandlingsenheten har i samarbete med de myndighetsutövande enheterna ytterligare utvecklat flera insatser, bl.a. SIG (social insatsgrupp) och arbetet med våldsutsatta. Antalet insatser utförda i vår egen öppenvård har ökat. Måluppfyllelsen är i princip densamma

under 2018 som 2017 och ligger på 70 %. Hela avdelningen har genomgått en endagsutbildning i målformulering för att tillsammans med familjen bli träffsäkrare i vad som behöver förändras. Samarbetet mellan myndighet och öppenvård är en stor del i att antalet vårddyggn på HVB inom barn och unga fortsätter att minska.

Samverkan mellan enheter och myndigheter har utvecklats vilket märks i att antalet [SIP:ar](#) (Samordnad Individuell Plan) ökat från 23 till 71 mellan 2017 och 2018.

Antalet ensamkommande barn som förvaltningen har ansvar för har minskat under året bland annat beroende på avslag på sin asylansökan och att de fyllt 20 år och inte längre omfattas av socialtjänstens ansvar. Inflödet har varit lågt. Ungdomar som omfattas av gymnasielagen har dock blivit fler och dessa ungdomar kan ansöka om försörjningsstöd för sitt uppehälle.

Ett omfattande trygghetsarbete startades under 2018 och detta påverkade främst preventionsenheten som fick i uppdrag att utöka fältverksamheten. I det nya uppdraget ingår att särskilt fokusera på vissa områden i kommunen. Fältarbetarna är navet i samverkan mellan professionella som arbetar ute i områdena. Preventionsenheten har också, i samverkan med Barn- och ungdomsförvaltningen, genomfört ledarutbildningen inom det föräldrastödjande programmet ABC, Alla Barn i Centrum.

Samarbetet med barn- och ungdomsförvaltningen har intensifierats på flera olika fronter, till exempel arbetet med hemmasittare, skolbarn som följer med föräldrar till skyddade boenden, utvecklingsarbete kring insatser så att fler barn ska kunna få undervisning i kommunen m.m.

Samverkan med kompetensförvaltningen kring välfärdsjobben har varit god. Två uppföljningar som har genomförts under året visar att 82 % av dem som fått ett välfärdsjobb inte ansökt om försörjningsstöd inom två år. Detta är mycket goda resultat.

Informationsmaterial för personer som lever i hotfulla relationer och var de kan söka hjälp har tagits fram. Förvaltningen har bidragit till en utbildning om våld i nära relation för personalavdelningen centralt. Grundutbildning om hedersrelaterad problematik har vid två tillfällen erbjudits socialförvaltningens, barn- och ungdomsförvaltningens, kompetensförvaltningens och kultur-, fritid-, och demokratiförvaltningens medarbetare.

Boendefrågorna är alltjämt en stor fråga inom avdelningen. Avsaknaden av bostäder tillgängliga för dem med låg eller ingen inkomst innebär att avdelningen behöver kompensera på andra vis. Placeringar på skyddade boende har ökat i omfattning och snitttiden per placerad är längre för tredje året i rad beroende på att det är svårt att hitta ett alternativt boende. Bosökargruppen inom försörjningsstödsenheten har utökats till tre personer. Samarbetet med Järfällahus kring sociala kontrakt fungerar väl och 17 personer fick under 2018 ta över sina kontrakt. 28 nya lägenheter fördelades under året vilket gör att antalet barnfamiljer i hemlöshet har minskat. Bostad först har införts under året och tre personer beviljades insatsen. Arbetet med bostad först har fallit väl ut. Ett samarbete med Stadsmissionen som driver Kvarnorp har inletts så att jourverksamhet finns dygnet runt för dem som bor i bostadssociala lösningar. Detta bidrar även till att trygga Järfällahus.

Utifrån det nya uppdraget om spelmissbruk i socialtjänstlagen har avdelningen skapat insatser för målgruppen. Arbetet från prevention till behandlingsinsatser är nu implementerat.

Kvalitet är viktigt och inom verksamhetsområde barn och unga har en juridikföreläsning, arbete med rättsfall, utbildningsboostar i BBiC samt tydliggörande av rutiner genomförts.

Socialnämnden beslutade under 2018 om nya riktlinjer för arbetet med försörjningsstöd. En medicinsk rådgivare har anlitats för att utbilda medarbetare i att tolka läkarintyg, att ställa rätt krav på den sökande samt för att i förekommande fall vara behjälplig i att skriva ansökan om sjukersättning för särskilt utsatta klienter.

Funktionen FUT-handläggare (Felaktiga Utbetalningar) har tillsatts för att utreda misstänkta bidragsbrott. 20 utredningar har gjorts angående misstänkt bidragsbrott vilka lett till 13 polisanmälningar.

I SKL:s brukarundersökning som genomfördes under oktober månad fick avdelningen bäst resultat i länet vilket sannolikt är ett resultat av en medveten MI-satsning (MI, motivational interviewing, är en samtalsmetod som används i rådgivning och behandling), många erfarna socialarbetare, försök att samla kompetenserna runt familjen i stället för att den enskilde ska gå runt bland enheterna samt en låg personalomsättning på de flesta enheterna.

4 UPPFÖLJNING AV MÅL OCH RESULTAT

Socialnämndens mål 2018

Nämndens effektmål för verksamheten är inordnade under de kommungemensamma mål (inriktningsmål).

Effektmålen under respektive inriktningsmål bedöms uppfyllda när antalet tillhörande indikatorers målvärden är uppnådda enligt följande:

- Effektmål 1: Av tre indikatorer ska två vara uppnådda.
- Effektmål 2: Av en indikator ska en vara uppnådd.
- Effektmål 3: Av tio indikatorer ska sju vara uppnådda.
- Effektmål 4: Av två indikatorer ska två vara uppnådda.
- Effektmål 5: Av fyra indikatorer ska tre vara uppnådda.
- Effektmål 6: Av fem indikatorer ska fyra vara uppnådda.

FRAMTIDA TILLVÄXT (INRIKTNINGSMÅL)

Effektmål	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet uppnås?
1. Socialtjänsten ska ytterligare stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv.	3/6	2/6	2/3		 Kräver att av tre indikatorer ska två vara uppnådda.

Indikator/ Resultatmått	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikatorn uppnås?
1.1 Tiden som klient uppbär försörjningsstöd skall minska jämfört med föregående år. (IFO)	6,7	6,1	5,9		
1.2 Ej återaktualiserade barn och ungdomar ett år efter insats ska öka jämfört med föregående år. (IFO)	81 %	80 %	82 %		
1.3 Andel boendeplatser enligt LSS §9.9 där den boende har möjlighet till en individuellt anpassad aktivitet per dag utanför bostaden ska öka i jämförelse med föregående år. (FO) ¹	75 %	81 %			

Analys

Effekt målet anses uppfyllt då två av tre indikatorer har uppnåtts. Antalet indikatorerna är färre jämfört med 2017 vilket gör att det inte går att uttala sig om någon trend avseende effekt målet. Indikator 1.3 bygger på Socialstyrelsens enhetsundersökning som görs årligen. Frågan omformulerades (se fotnot) till 2018 års undersökning vilket gör att ingen jämförelse bakåt i tiden är möjlig.

Effekt mål 2	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet/ indikatorn uppnås?
Socialtjänsten ska ytterligare stärka barnrättsperspektivet inom individ- och familjeomsorg och funktionshinders	1/1	1/1	1/1		 Kräver att av en indikator ska en vara uppnådda.

¹ Frågan är ersatt med: ” Andel boendeplatser enligt LSS §9.9 där den boende har möjlighet till så många individuellt anpassade aktiviteter i veckan som hen önskar”

verksamheter					
Indikator/ Resultatmått	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikatorn uppnås?
2.1 Andel barn- konsekvensanalyser i ärenden till nämnd som berör barn ska var 100 %. (Förvaltningsövergripande)	100 %	100 %	100 %		

KVALITATIV VÄLFÄRD (INRIKTNINGSMÅL)

Effekt mål 3	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet uppnås?
3. Socialtjänsten ska ytterligare verka för ökad livskvalitet och ett bättre liv för den enskilde	5/8	2/8	4/10		 Kräver att av tio indikatorer ska sju vara uppnådda.
Indikator/ Resultatmått	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikatorn uppnås?
3.1 Andel brukare som är nöjda med sitt särskilda boende ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO) ²	85 %	78 %	82 %		
3.2 Andel brukare som är nöjda med sin hemtjänst ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	85 %	85 %	83 %		
3.3 Antalet SIP (samordnad individuell plan) ska öka i jämförelse med föregående år. (FO/IFO)	79 st	72 st	124 st		

² Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg

3.4 En standardiserad metod för uppföljning, ASI uppföljning, ska genomföras med minst 90 % av vuxenenhetens klienter med missbruksproblematik (IFO).			23 %		
3.5 Andel öppenvårdsinsatser i förhållande till alla insatser som barn och unga beviljas ska öka jämfört med föregående år (IFO). ³			82 %		
3.6 Andel öppenvårdsinsatser på hemmaplan ska i förhållande till totala antalet öppenvårdsinsatser som beviljas öka jämfört med föregående år (IFO).			82 %		
3.7 Av andel avslutade öppenvårdsinsatser ska minst 80 % ha lett till positiv förändring för den enskilde/familjen (IFO).	74 %	69 %	69 %		
3.8 Andel brukare som är nöjda med bemötandet (hemtjänst och särskilt boende) ska bibehållas på nuvarande höga nivå.	96 %	97%	95 %		
3.9 Snabbare normalisering av boendesituationen för våldsutsatta. (IFO)	48 dgr	109 dgr	160 dgr		

³ Måttet är nytt men en mätning gjordes i ett remissvar till nämnd avseende öppna insatser för 2015 då 75 % av IFO:s barn och ungdomsinsatser föll inom kategorin interna öppenvårdsinsatser.

3.10 Andel som uppger att maten smakar bra ska öka i jämförelse med föregående år. (ÄO)	79 %	73 %	73 %		
--	------	------	------	---	---

Analys

Antalet indikatorer för måluppfyllelse är färre än föregående år vilket gör att det är svårt att uttala sig om hur trenden ser ut. Dessutom är många indikatorer nya och det saknas därför resultat bakåt i tiden. Några indikatorer behöver kommenteras lite närmre: Resultatet för indikator 3.4 hämtas ur verksamhetssystemet ProCapita. ASI-uppföljningen genomförs med brukaren för att i efterhand läggas in i verksamhetssystemet. På grund av stor arbetsbörda har införandet av uppföljningarna i verksamhetssystemet nedprioriterats vilket innebär att andelen ASI-uppföljningar som faktiskt genomförts är högre än redovisat resultat. Indikatorn är trots detta inte nära att uppnås i dagsläget. Indikator 3.7 hämtas ur verksamhetssystemet och bygger på en skattning av socialsekreteraren vid en insats avslut angående om de uppsatta målen är uppfyllda eller ej, det är alltså möjligt att en positiv förändring har uppnåtts även om inte målen är uppfyllda. I den brukarundersökning som genomfördes 2018 visar resultaten på myndighetssidan av IFO att 84 % svarat att kontakten med socialtjänsten har lett till en förbättring av deras situation. Indikator 3.9 avser normaliseringen av boendesituationen för våldsutsatta. Indikatorn mäts utifrån hur många dagar det tagit innan en våldsutsatt individ har kunnat återgå till ett normalt boende efter en placering. Att trenden går nedåt beror på flera saker. Antalet placeringar har ökat de senaste åren och även grova våldsärenden har ökat vilket ställer krav på längre placeringar utifrån skyddsbehov eller i väntan på att rättssystemet ska ha sin gång. Det har också blivit allt svårare att hitta ett annat boende efter placeringen. Bristen på bostäder tillgängliga för de våldsutsatta är stor.

Effektmål	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet uppnås?
4. Socialtjänstens verksamhet ska vara mer kunskapsbaserad, tillgänglig, effektiv och av god kvalitet.	1/6	4/6	2/2		 Kräver att av två indikatorer ska två vara uppnådda.
Indikator	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikator uppnås?
4.1 Öka andelen evidensbaserade och strukturerade behandlingsinsatser inom kommunens egna öppenvård. (IFO)					

4.2 Förvaltningsdomstol ska fastställa minst 90 % av nämndens beslut som har överklagats. (Alla, myndighet)	91 %	93 %	93 %		
--	------	------	------	---	---

Analys

De metoder som kommunens egen öppenvård arbetar med är strukturerade metoder som grundar sig på bästa tillgängliga vetenskap. Detta är en viktig grundsten när det gäller att tillföra ny kompetens och nya metoder i den kommunala öppenvården. Indikatorn syftar till att fasa ut och ersätta metoder som inte är strukturerade och baserade på vetenskap vilket vi bedömer som uppfyllt.

MILJÖ OCH KLIMAT (INRIKTNINGSMÅL)

Effektmål	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet uppnås?
5. Socialtjänsten ska minska sin negativa miljöpåverkan.	2/4	2/4	2/4		 Kräver att av fyra indikatorer ska tre vara uppnådda.
Indikator	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikator uppnås?
5.1 Andel miljöklassade fordon ska vara 100 %. (Alla, myndighet)	100 %	100 %	100 %		
5.2 Elförbrukningen (lokaler) ska minska per årsarbetare jämfört med föregående år. (Alla, myndighet)	Ökat 1,6 %	Minskat 5,5 %	Ökat 20 %		
5.3 Pappers- förbrukningen ska minska per årsarbetare jämfört med föregående år. (Alla, myndighet)	Ökat	Ökat	Minskat		

5.4 Andel inköp av ekologiska livsmedel i produktionsköken inom ÄO ska öka årligen med 5 %. (ÄO)	33 %	32 %	32 %		
--	------	------	------	---	---

DEMOKRATI, ÖPPENHET OCH TRYGGHET (INRIKTNINGSMÅL)

Effekt mål	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Målet uppnås?
6. Socialtjänstens verksamheter ska präglas av öppenhet, delaktighet och trygghet.	2/5	2/5	4/5		 Kräver att av fem indikatorer ska fyra vara uppnådda.
Indikator	2016	2017	Resultat 2018	Trend	Indikator uppnås?
6.1 Andel brukare som upplever trygghet när deras beviljade insatser (hemtjänst och särskilt boende) utförs ska öka jämfört med föregående år. (ÄO)	85 %	83 %	86 %		
6.2. Andel barn som görs delaktiga i förhandsbedömning och utredningar som rör dem ska öka jämfört med föregående år (IFO).			45 %		
6.3 Familjeplacerade barn som upplever trygghet i familjehemmet ska öka jämfört med		70%	83%		

föregående år (IFO). ⁴					
6.4 Öka brukar- medverkan för individer som berörs av vuxenhetens verksamhet i jämförelse med föregående år. (IFO)		Uppnått	Uppnått		
6.5 Andel barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd ska minska jämfört med föregående år. (IFO)	9,5%	7,0 %	6,0%		

Analys

Effekt målet anses uppnått då fyra av fem indikatorer är uppfyllda. Antalet indikatorer för effekt målet är oförändrat jämfört med tidigare år men några av indikatorerna är nya. Därför bör trenden som stigande tolkas med försiktighet. Indikator 6.2 är ny men har *att öka från föregående år* som kriterium för att vara uppfyllt. Detta innebär att indikatorn detta första år inte kan uppnås. Det låga resultatet beror på flera olika mätproblem med indikatorn. Bland annat inkluderas anmälningar om misstänkt våld där en utredning ska inledas omedelbart och ingen kontakt tas med barnet eller vårdnadshavare inom ramen för en förhandsbedömning. I resultatet syns också förhandsbedömningar som knyts till redan inledda utredningar eller som gäller familjer där det redan pågår en insats. Barnet kan alltså ha gjorts delaktigt i utredningar eller förhandsbedömningar som gjorts tidigare utan att det syns i statistiken. Indikator 6.4 anses uppfylld då metoden Bostad först som börjat användas under året bland annat innebär att brukarens behov och förmågor tas tillvara genom ett nära samarbete med Bostad först-koordinatörn. På boendena Kvarntorpet och Fågelsjö hålls varje vecka boendemöten där synpunkter och önskemål angående verksamheten tas upp.

⁴ Måttet är nytt men det går att se resultatet från föregående år i uppföljningsverktyget UBU.

5 KVALITETSREDOVISNING

Redovisning av effektivitet och kvalitet

Kommunens kvalitet i korthet

Resultaten för Kommunens kvalitet i korthet 2018 visar ett blandat resultat, men de flesta ligger på samma nivå eller över riksgenomsnittet.

För följande mätvärden ligger Järfällas mätvärden över riksmedeltalet:

- Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg.
- Brukarbedömning individ- och familjeomsorg på frågan om socialtjänsten inneburit en förbättrad situation för brukaren.
- Brukarbedömning daglig verksamhet LSS på frågan om brukaren får bestämma om saker som är viktiga.

För följande mätvärden ligger Järfällas mätvärden under riksmedeltalet:

- Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- helhetssyn
- Kvalitetsaspekter LSS grupp- och servicebostäder

När det gäller måttet Kvalitetsaspekter LSS grupp- och servicebostäder baseras måttet på ett antal delnyckeltal. Delnyckeltalen ändras och kan bytas ut över åren vilket gör att det är svårt att jämföra med tidigare år och därmed analysera årets svar.

För följande mätvärden ligger Järfällas mätvärden detsamma som riksmedeltalet:

- Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd
- Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn

Mätningen av Personalkontinuitet (antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde) visar ett litet bättre resultat än riksgenomsnittet, genom att den enskilde möter något färre personer än snittet i riket i övrigt.

Både när det gäller väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enl. LSS § 9.9, (medelvärde) och vad gäller särskilt boende är väntetiden i dagar något längre än tidigare, men ändå bättre (det vill säga lägre) än riksgenomsnittet.

Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd (medelvärde) är kortare än tidigare och bättre (det vill säga lägre) än riksgenomsnittet.

Nyckeltal	2016	2017	2018	Rikssnitt
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%)	69 %	80 %	84 %	76 %
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd andel (%)	84 %	80 %	79 %	79 %
Väntetid i antal dagar från beslut till insats avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	35	46	96	150
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	-	77 %	80 %	69 %
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel (%) av maxpoäng	-	84 %	74 %	83 %
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	-	-	75 %	74 %
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	87 %	78 %	82 %	82 %
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boenden, medelvärde	42	34	51	53
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	85	85	83	91
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	22	21	11	15
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	13	14	15

Nyckeltal

Nyckeltalen avser verksamhetsåret 2017 då värden för 2018 presenteras först senare under våren av statistiska centralbyrån. Trots eftersläpningen kan 2017 års siffror indikera hur vi ligger till. Det är väsentligt att jämföra sig med liknande kommuner men också jämföra sig över tid med sig själv.

I referenskostnad justeras ett antal strukturella faktorer som inte ingår i de verksamhetsknutna standardkostnaderna. Syftet är att kunna jämföra den egna kommunen med liknande kommuner i övriga Sverige.

Äldreomsorg

Jämförelse år 2017 mellan fem andra kommuner i Stockholms län som ligger närmast i referenskostnad.

Mått	Järfälla	Sollentuna	Södertälje	Solna	Täby	Nacka
Referenskostnad, kr/inv	8 404	7 962	8 410	9 230	9 687	8 093
Nettokostnad, kr/inv	7 275	7 544	7 132	7 808	8 079	7 583
Differens i %	-13,4	-5,2	-15,2	-15,4	-16,6	-6,3

Nettokostnaden för Järfälla kommun är lägre än referenskostnaden, det vill säga kostnaden är lägre än den genomsnittliga kostnaden för en kommun med sådan struktur som Järfälla.

Järfälla 2015 – 2017

Mått	2015	2016	2017
Referenskostnad, kr/inv	8 200	8 281	8 404
Nettokostnad, kr/inv	7 151	7 197	7 275
Differens i %	-12,8	-13,1	-13,4

Funktionshinder

Jämförelse år 2017 mellan fem andra kommuner i Stockholms län som ligger närmast i referenskostnad.

Mått	Järfälla	Sollentuna	Täby	Norrtälje	Haninge	Tyresö
Referenskostnad för LSS, kr/inv	4 579	4 455	4 121	4 817	3 936	4 671
Nettokostnad, kr/inv	4 698	4 680	4 427	5 066	4 024	4 609
Differens i %	2,6	5,1	7,4	5,2	2,2	-1,3

Nettokostnaden är högre än referenskostnaden, det vill säga kostnaden är högre än den genomsnittliga kostnaden för en kommun med sådan struktur som Järfälla.

Järfälla 2015 – 2017

Mått	2015	2016	2017
Referenskostnad för LSS, kr/inv	4 001	4 343	4 579
Nettokostnad, kr/inv	3 980	4 355	4 698
Differens i %	-0,5	0,0	2,6

Individ- och familjeomsorg

Jämförelse år 2017 mellan fem andra kommuner i Stockholms län som ligger närmast i referenskostnad.

Mått	Järfälla	Haninge	Sigtuna	Huddinge	Sundbyberg	Sollentuna
Referenskostnad för IFO, kr/inv	4 094	4 569	3 968	4 096	4 041	3 478
Nettokostnad, kr/inv	3 477	4 333	4 043	4 031	3 887	2 848
Differens i %	-15,1	-5,2	1,9	-1,6	-3,8	-18,1

Nettokostnaden för Järfälla kommun är lägre än referenskostnaden, det vill säga kostnaden är lägre än den genomsnittliga kostnaden för en kommun med sådan struktur som Järfälla.

Järfälla 2015 – 2017

Mått	2015	2016	2017
Referenskostnad för IFO, kr/inv	3 888	3 933	4 094
Nettokostnad, kr/inv	2 923	3 471	3 477
Differens i %	-24,8	-11,7	-15,1

Uppföljning av åtaganden, synpunkts- och klagomålshantering
Synpunkter och klagomål

Enligt nämndens uppföljningsplan ska åtaganden huvudsakligen följas upp genom klagomålssystemet.

Inom socialnämndens område har det under perioden januari till december 2018 inkommit och åtgärdats totalt 332 synpunkter och klagomål. Av de inkomna synpunkterna och klagomålen berör 271 verksamhetsområdet äldreomsorg och funktionshinder medan 61 berör verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg. Därutöver har det inkommit 8 ospecificerad synpunkt och klagomål.

Äldreomsorgen har fått in totalt 211 synpunkter och klagomål under året och dessa har avsett bemötande (26 st), effektivitet (16 st), information (14 st), kompetens (28 st), tillgänglighet (20 st), tjänsten (105 st) samt 2 st ospecificerade.

Inom funktionshinderområdet har totalt 60 synpunkter och klagomål kommit in under året och dessa har avsett bemötande (16 st), effektivitet (3 st), information (4 st), kompetens (3 st), tillgänglighet (6 st), tjänsten (27 st) samt 1 st ospecificerade.

De synpunkter och klagomål som inkommit till individ- och familjeomsorgen under året är totalt 61 stycken som är fördelade mellan bemötande (23 st), information (1 st), kompetens (7st), tillgänglighet (12 st), tjänsten (13 st) samt 5 st ospecificerade.

Lex Sarah rapporter och anmälningar

Lex Sarah är ett viktigt verktyg i socialtjänstens kvalitetsarbete. Målsättningen är att alla brister ska synliggöras och åtgärdas, oavsett omfattning och storlek, allt i syfte att förbättra verksamheten.

Bestämmelserna om lex Sarah finns i socialtjänstlagen (SoL), och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bestämmelserna innebär att alla medarbetare inom socialtjänsten är skyldiga att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden som de upptäcker i sin verksamhet.

När en rapport om missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande har gjorts inom kommunens verksamheter utreds händelsen. Om utredningen visar att det inträffade utgör ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande ska missförhållandet anmälas till inspektionen för vård och omsorg (IVO). En del utredningar visar att det inte alls handlar om ett missförhållande.

Externa utförare ska ha egna rutiner för rapportering och utredning av missförhållanden, men ska använda sig av kommunens blanketter i enlighet med kommunens avtal. De beslutar också om händelsen utgör ett allvarligt missförhållande/risk för allvarligt missförhållande. Om så är fallet gör utföraren en anmälan till IVO. Externa utförare ska informera socialnämnden om rapporterade missförhållanden vid två tillfällen, när rapporten kommer in och när utredningen har avslutats.

Sammanställning av inkomna rapporter och utredningar görs från och med den 1 april 2014 av avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd för att sammanhängande redovisas för sociala utskottet (SU), tre gånger per år. Redovisning för SU sker per april, per augusti och per december.

Inom äldreomsorgen inkom under år 2018 sex (6) stycken lex Sarah-rapporter till socialnämnden, varav ingen anmäldes till inspektionen för vård och omsorg (IVO), två (2) rapporter som inte bedömdes falla under lex Sarah och två (2) som inte utgjorde något missförhållande. Anmälningarna har gjorts enligt SoL och gäller brister i utförande av insats och brister i bemötande. Förbättringsåtgärder för att åtgärda missförhållandena och förhindra att de händer igen, utgörs av exempelvis uppdaterade riskbedömningar, förtydligade rutiner, tätare samverkan mellan vårdgivare samt andra åtgärder som bedömts nödvändiga.

Inom funktionshinderområdet inkom under år 2018, fjorton (14) lex Sarah-rapporter till socialnämnden, varav två (2) anmäldes till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och sex (6) inte bedömdes falla under lex Sarah. Anmälningarna har gjorts enligt LSS och gäller främst fysiska övergrepp. Förbättringsområden för att åtgärda missförhållandena och förhindra att de händer igen utgörs av exempelvis översyn av riskbedömningar och rutiner kopplade till risker för brukare, översyn av fysisk miljö för att undanröja farliga föremål samt andra åtgärder som bedömts nödvändiga.

Inom Individ- och familjeomsorgen inkom under år 2018, fem (5) lex Sarah-rapporter till socialnämnden, varav två (2) anmäldes till inspektionen för vård och omsorg (IVO). Anmälningarna har gjorts enligt SoL och gäller främst brister i rättssäkerheten. Förbättringsåtgärder för att åtgärda missförhållandena och förhindra att de händer igen utgörs av exempelvis utökande av handläggare och gruppleddare, förtydligande av vikten av samverkan med vuxenpsykiatri samt andra åtgärder som bedömts nödvändiga.

Rättssäkerhet

Äldreomsorg

Rättssäkerheten kan belysas genom följande sammanställning av antalet överklaganden av ansökningar enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om riksfärdtjänst.

	2018	2017	2016
Antal beslut enligt SoL	6751	5 694	6 319
- varav antal avslag	230	199	276
Procentuell andel avslag, totalt	3%	3%	4%
Antal överklagade beslut	27	22	21
Andel förändrade beslut efter överklagande	19%	18%	19%

Funktionshinder

Rättssäkerheten kan belysas genom följande sammanställning av antalet överklaganden av ansökningar enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

	2018	2017	2016
Antal beslut enligt SoL	857	1 214	1 124
- varav antal avslag	96	164	137
Antal beslut enligt LSS	634	649	723
- varav antal avslag	137	151	118
Procentuell andel avslag, totalt	16%	17%	14%
Antal överklagade beslut	45	44	53
Andel förändrade beslut efter överklagande	2%	9%	13%

Individ- och familjeomsorg

Rättsäkerheten kan belysas genom följande sammanställning av antalet överklaganden av ansökningar enligt Socialtjänstlagen (SoL).

	2018	2017	2016
Antal beslut enligt SoL	18 987	17 655	16 046
- varav antal avslag	1721	1597	1489
Procentuell andel avslag, totalt	9%	9%	9%
Antal överklagade beslut	75	89	91
Andel förändrade beslut efter överklagande	5,3%	6,7%	9%

Uppföljning och kontroll, samt utvärdering

Uppföljningar på individnivå inom SoL, LSS, LVU, LVM

Myndighetsenheterna ansvarar för uppföljningar på individnivå.

Inom äldreheten och enheten funktionsnedsättning är individuppföljning ett utvecklingsområde. Under 2019 planeras för att inleda ett samarbete med myndighetsenheterna för att så långt som möjligt samordna resultaten av individuppföljningarna med resultaten från verksamhetsuppföljningarna.

Uppföljningar på övergripande nivå

Avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd ansvarar för verksamhetsuppföljningar inom socialförvaltningens verksamhetsområden. Uppföljning och granskning av verksamheterna utgår från avtal, upphandlingsdokument och uppdragsbeskrivningar samt gällande lagar och föreskrifter. Planer för uppföljning av socialtjänstens verksamheter har tagits fram med prioriteringsordning, tidsplan och beskrivning av områden för uppföljningen.

Uppföljningarnas inriktningar ser olika ut bland annat beroende på om uppföljningen främst ska avse åtgärder som krävts i tidigare uppföljningar eller om det gäller ett nytt avtal eller nytt uppföljningsområde. Ambitionen är att uppföljningar av nya avtal ska genomföras cirka tre till sex månader från att ett företag har fått kunder (gäller upphandlingar enligt LOV) eller fått överta driften av en verksamhet (gäller övriga). Uppföljningar som föranleds av särskilda händelser (återkommande klagomål och missförhållanden, flertalet brister i resultatet vid genomförda uppföljningar med mera) kan leda till att omprioriteringar behöver göras, vilket i sin tur kan innebära att uppföljningsresurserna omfördelas.

Dialogmöten och avtalsuppföljningar

Dialogmöten och avtalsuppföljningar görs av avdelningschefer inom respektive programområde.

Till dialogmöten inbjuds utförare av olika insatser i olika grupperingar. Dialogmöten syftar till att informera utförare om nyheter och förändringar, liksom att svara på frågeställningar

som är gemensamma för flera utförare. Dessa möten ger också möjlighet till dialog och att lyfta frågor som de olika utförarna ser som väsentliga.

Uppföljning Ekonomi

En del av uppföljningsarbetet har varit att följa upp ekonomin i de verksamheter som drivs på entreprenad. Utförarna ska ha den ekonomiska stabilitet som krävs för att upprätthålla ett långsiktigt åtagande.

I bedömningen av externa utförares ekonomiska ställning hämtas uppgifter in från UC (upplysningscentralen). Uppgifterna hämtas vid nyansökningar men också löpande. När det gäller den löpande uppföljningen signalerar UC när riskklassen ändras hos våra utförare. (UC använder sig av riskklass ett till fem, där ett är ingen ekonomisk stabilitet och fem där är den ekonomiska stabiliteten utmärkt). Vid en sådan signal görs en bedömning av förvaltningen om den ekonomiska ställningen kan ha ändrats. Om det kan antas att den är ändrad kontaktas berörd utförare och uppmanas att lämna in underlag som uppvisar ekonomisk stabilitet. Under 2018 har en sådan kontakt tagits.

En handlingsplan är framtagen sedan tidigare som omfattar hela funktionshinderområdet i syfte att minimera kostnadseskaleringen som pågått de senaste åren. Det innebär bl a att det planeras att när nya boendeplatser startar att ta hem individer från köpta platser. För personlig assistans se över tillämpnings-anvisningar, hålla fördjupningsutbildning för handläggare mm. För att ytterligare öka förutsättningarna att ha en ekonomi i balans har förvaltningen bl a förstärkt arbetet kring kontroll av fakturor och utbetalningar.

Uppföljning Äldreomsorg och funktionshinder

Uppföljning insatser i ordinärt boende, avlösarservice, ledsagarservice, boendestöd m.m.

Under år 2018 har hälften av de godkända företagen granskats när det gäller hantering av tidmätningssystemet Phoniro Care samt den sociala dokumentationen inklusive genomförandeplaner i Procapita. Dokumentation och kvaliteten liksom korrektheten i tidsregistreringen har varit ett utvecklingsområde inom hemtjänsten. Brister som framkommit har medfört en uppmaning (anmodan om rättelse) till utföraren att åtgärda bristerna samt begäran om åtgärdsplan. Därutöver har några uppföljningar gjorts utifrån upprepade och allvarliga klagomål till exempel misstänkta oegentligheter, anonyma anmälningar och anmälningar enligt lex Sarah. Uppföljningar har även initierats utifrån omvärldsbevakning och interna signaler från handläggare. Nämnda uppföljningar har resulterat i att ett avtal med ett företag har hävts på grund av allvarliga brister i verksamheten.

Särskilda boenden för äldre enligt SoL

Avtalsuppföljning Flottiljens äldreboende

Flottiljens äldreboende var inflyttningsklart 2012 och har sedan dess drivits av Attendo Care.

Attendo Care fortsätter som leverantör efter att ha vunnit den senaste upphandlingen som pågick under 2017 avseende driften av Flottiljens äldreboende, restaurang och mötesplats för

äldre. Avtalet trädde i kraft den 1 maj 2018 och gäller till och med den 30 april 2022 med möjlighet till förlängning.

Verksamhetsuppföljning gjordes den 6 november 2018. Uppföljningen genomfördes av två utredare från avdelningen lednings- och verksamhetsstöd. Utredarna granskade verksamhetsområdena i sin helhet. Genomgång av upphandlingsdokument, granskning av social dokumentation och rutinpärm.

Resultatet för uppföljningen visade brister och verksamheten ska komma in med en åtgärdsplan för de områden där brister framkommit.

Områden för åtgärder avser att leverantören ska säkerställa att de äldre som bor på Flottiljen har aktuella och till innehållet fullständiga genomförandeplaner, att löpande anteckningar förs enligt de krav som ställs i SOSFS 2014:5. Rutinen för lex Sarah ska revideras och det ska säkerställas att personal som omfattas av rapporteringsskyldigheten har kunskap om rutinen. Vidare åläggs leverantören att öka personalbemanningen så att de har minst den personalbemanning som avtalats. Uppföljningen visade även brister i rapportering av statistik för Mötesplatsen till socialförvaltningen.

Betygsbok för äldreboende

Boendesamordnaren på äldreboendet tar varje år kontakt med anhöriga till de som avlidit och frågar om de vill lämna "Ris eller Ros" och synpunkterna förmedlas till respektive boende och sammanställs i en "betygsbok". Denna redovisas till socialnämnden i början av året. Synpunkterna är övervägande positiva. De klagomål som inkommer som "Ris" är av högst varierande karaktär. Inget tyder på att ett visst problem är återkommande på ett generellt plan.

Uppföljning av värdegrundsarbetet inom äldreomsorgen

Socialförvaltningen har under 2018 följt upp hur arbetet med Järfällas värdegrund för äldreomsorgen utvecklas, fortlöper och hålls levande i verksamheterna. Workshops har hållits för chefer (både på myndighets- och utförarsidan) där ett trettiotal chefer deltog. Cheferna fick med sig strategier för hur de går vidare med frågorna och socialförvaltningen fick kunskap om vilket stöd verksamheterna behöver. Socialförvaltningen kommer under våren att erbjuda värdegrundsutbildning för att möjliggöra att fler medarbetare utbildas till värdegrundsledare.

Uppföljning av bostad med särskild service enligt LSS

Under 2018 har verksamhetsuppföljningar genomförts av Vasavägens servicebostad och Gjutarplans gruppboende.

Uppföljning av Vasavägens servicebostad

Under 2018 inkom det klagomål angående verksamheten på Vasavägens servicebostad. Det rörde bland annat tid för dokumentation, personalfrågor och hantering av klagomål.

Med anledning av klagomål genomfördes en verksamhetsuppföljning på Vasavägens servicebostad i oktober 2018. De områden som togs upp vid uppföljningen var om tid har avsatts för dokumentation under arbetspasset, arbete med kompetensutveckling,

värdegrundsarbete, social samvaro för den enskilde, motiverande arbete och arbete med synpunkter och klagomål. Inför uppföljningen togs även uppgifter in om personalomsättningen för de senaste två åren och personalens utbildning. Resultatet av uppföljningen visade inga brister på de granskade områdena.

Uppföljning av Gjutarplans gruppbostad

Under 2018 inkom det klagomål angående verksamheten på Gjutarplans gruppbostad. Det rörde bland annat bemanningen och hanteringen av avvikelser. De områden som togs upp vid uppföljningen var avvikelshantering, situationen på natten, bemanning och en fastighetsfråga. Uppföljningen visade inga brister på de granskade områdena.

Deltagande i SKL:s nationella brukarundersökning för området funktionshinder

Med syfte att utveckla verksamhetens kvalitet samt öka den enskildes delaktighet och inflytande deltog Järfälla år 2018 i SKL:s nationella brukarundersökning inom området funktionshinder. De som tillfrågades att delta i undersökningen var vuxna som bor i en bostad med särskild service (gruppbostad) enligt LSS och vuxna som deltar i daglig verksamhet enligt LSS inom kommunens egna verksamheter. De områden som täcktes in av frågorna i undersökningen var självbestämmande, trygghet, bemötande och trivsel. Resultaten kommer att kunna jämföras med hur det ser ut i andra kommuner, mellan enheter inom vår egen kommun och över tid.

Under oktober 2018 åkte två frågeassistenter på uppdrag av socialförvaltningen ut till gruppbostäder och dagliga verksamheter i Järfälla. Frågeassistenter assisterade de som valde att delta i undersökningen att svara på frågorna i enkäten genom webbenkätverktyget Pict-O-Stat som är anpassat till personer med kognitiv funktionsnedsättning.

Förbättringsarbete utifrån revisioner och granskningar genomförda av externa konsulter

Granskning av KPMG på uppdrag av Järfälla kommuns revisorer

KPMG gjorde på uppdrag av kommunens revisorer en granskning av socialnämndens kontroll och uppföljning av privata utförare. KPMG:s bedömning är att nämndens avtalsuppföljning inte är ändamålsenligt utformad. KPMG rekommenderar att nämnden bör överväga att omformulera kravet i upphandlingsdokumentet att uppföljning av hur utföraren uppfyller samtliga krav ska ske minst en gång per år. Motiveringen är att en fullständig avtalsuppföljning minst en gång per år tar väldigt mycket tid och resurser i anspråk.

KPMG rekommenderar även att kravet som ställs i kommunens upphandlingspolicy på regelbunden och systematisk uppföljning bör baseras på en risk- och väsentlighetsanalys. Med det menas att i stället för att samtliga delar i avtalet följs upp minst en gång per år rekommenderas en mer riskbaserad uppföljning.

Vidare anser KPMG att socialnämnden inom ramen för kommunens målstyrning bör involvera de privata utförarna i det löpande uppföljningsarbetet i tillämpliga delar. Syftet är att inte försvåra nämndens kontroll på att utförarnas verksamheter bidrar till att nämndens mål uppfylls.

Granskning av demensvården

KPMG gjorde en granskning av kommunens demensvård på uppdrag av kommunens revisorer. Generellt sett gjorde KPMG bedömningen att kommunens arbete med demensvården kontinuerligt utvecklas. Det finns en styrning i de överenskommelser som finns mellan huvudmännen där det tydliggörs vem som har ansvar för vad. Arbetet med en handlingsplan har påbörjats för att ta ett nytt grepp utifrån de nationella riktlinjerna för demenssjukdom, vilket de ser som positivt. KPMG kommenterar i sin rapport insatser och stöd till personer med demens och olika utvecklingsområden, men påpekar också att de har svårt att se en röd tråd i kommunens demensarbete. I revisionsrapporten har de därför lämnat vissa rekommendationer avseende demensvården. KPMG rekommenderar att demensfrågorna bör lyftas och tydliggöras i de styrdokument som finns och att den påbörjade handlingsplanen bör färdigställas snarast. De anser också att uppföljning och utvärdering av det faktiska arbetet som utförs idag bör ske. Det kan handla om samverkan, ansvar och organisation.

Uppföljning Individ- och familjeomsorgen

Uppföljningsinstrumentet UBU

Uppföljningsinstrumentet UBU, Uppföljning Barn och Ungdom, började användas under 2016 inom familjehemsvården och implementerades under 2018 även som uppföljningsverktyg på enheten för ensamkommande flyktingbarn. UBU är ett uppföljningsverktyg där placerade barn och unga, samt socialsekreteraren får möjlighet att ge sina synpunkter på vården. Olika frågor ställs till de olika målgrupperna. De enskilda svaren aggregeras och läggs samman med- och/eller jämförs med andra kommuners svar. I förlängningen ger detta en god kunskap om kvaliteten på vården. UBU är tänkt att leda till kvalitetsutveckling genom skapandet av en större kunskap om brukarens upplevelser av vården. Analys av resultaten görs kontinuerligt av gruppleddare, enhetschef och berörd personal.

Utveckling och implementering av uppföljningsinstrument inom viss öppenvård

Inom samma digitala plattform som UBU har utredare ihop med verksamheterna familjerådgivning och kuratorerna på BVC och MVC utvecklat och implementerat ett uppföljningsverktyg för dessa två verksamheter. Syftet är att få kunskap om målgrupperna och målgruppernas uppfattning om verksamheterna på aggregerad nivå.

Brukarundersökning IFO

För tredje året i rad deltog Järfälla i SKL:s brukarundersökning för de myndighetsutövande delarna av IFO. Resultaten för denna undersökning redovisas bland annat i KOLADA (kommun och landstingsdatabasen) där jämförelser går att göra med landets andra deltagande kommuner. Under 2018 var Järfällas resultat bäst i länet när det gällde frågan om hur nöjda brukarna är sammantaget med det stöd de får från socialtjänsten. Utöver de myndighetsutövande enheter som ingår i SKL:s undersökning görs samma- eller något anpassade brukarundersökningar inom alla IFO:s enheter. Resultaten återförs till enheterna vilket ger en möjlighet att hitta områden för verksamhetsutveckling.

Uppföljning av ramavtal – insatser till barn och ungdomar

Uppföljning av ramavtal för insatser till barn och ungdomar har genomförts under 2018 i samverkan med övriga kommuner som ingår i ramavtalet. Rapporten kommer att redovisas till socialnämnden i februari 2019.

Utvärdering av internkontrollplan för socialförvaltningen 2018

Syftet med planen för internkontroll är att tillhandahålla en modell som möjliggör en tillförlitlig finansiell rapportering samt ger väsentlig information om hur verksamheten fungerar. Den information som verksamheten får genom riskanalyser, egenkontroller och utredning av klagomål, synpunkter och rapporter ska sedan ligga till grund för analys och ständig förbättring av processer och rutiner där god kvalitet i insatserna för socialtjänstens målgrupper, trygghet och säkerhet är bärande principer.

Område	Kontrollmoment	Kontrollansvar	Frekvens	Rapportering	Metod	Risk
Styrning						
Internkontroll	Att gällande internkontrollplan efterlevs samt att verkan är korrekt	Avdelningschef ALV	Löpande Bokslut	Socialdirektör Nämnd	Löpande	M/A
Attest och Delegation	Att delegationsordning efterlevs och beslut anmäls till nämnd samt att attestordningen följs	Avdelningschef ALV	Bokslut	Socialdirektör Nämnd	Löpande dialog Stickprov	M/A
Budget	Att rutiner för budgetering och budgetuppföljning och att ev. åtgärdsprogram följs samt att god prognossäkerhet bibehålls*.	Avdelningschefer Ekonom Controller	Månadsvis	Socialdirektör Nämnd KSF	Ekonomi dialog	M/A
Mål	Att kommun- och förvaltningens gemensamma mål och målnivåer uppnås och att beslutade lokala anvisningar följs	Avdelningschef ALV	Bokslut	Socialdirektör Nämnd KSF	Löpande	M/K
Statsbidrag	Att säkerställa att riktade statsbidrag/statliga kostnadsersättningar, samt externa projektmedel söks.	Avdelningschef ALV Verksamhetscontroller	Bokslut	Ledningsgrupp	Lägst 6gg/år	H/A
Förvaltningens tjänstebilar	Att säkerställa att körjournal förs.	Avdelningschef ALV Verksamhetscontroller	Löpande	Ledningsgrupp	Lägst 6gg/år	L/L

Socialtjänst						
Handläggning	Att lag, beslutade rutiner, polices, tillämpningsregler följs.	Avdelningschefer	Löpande	Socialdirektör Nämnd	Löpande dialog Stickprov	M/A
Uppföljning av biståndsbeslut.	Att gällande beslut är aktuella samt följer gällande lagstiftning, tillämpningsregler och rutiner	Avdelningschefer	Kvartalsvis	Socialdirektör Nämnd	Stickprov	M/A
Säkra utbetalningar	Säkra att samtliga utbetalningar är korrekta	Avdelningschefer	Löpande	Socialdirektör Nämnd	Stickprov	M/K
Handlingsplaner	Att gällande handlingsplaner följs och revideras	Avdelningschefer	Månadsvis	Socialdirektör Nämnd KSF	Löpande dialog Stickprov	M/K
Avvikelsehantering	Att avvikelser hanteras enligt gällande regelverk	MAS	Löpande	Nämnd	Stickprov	M/A

Personal						
Lönehantering	Att rätt lön utbetalas till rätt person	Avdelningschef ALV	Löpande	Socialdirektör	Löpande dialog Stickprov	M/K
Årsarbetstid	Att lokala tillämpningsregler för god resursanvändning och planering upprättas	Avdelningschef ALV	Löpande	Socialdirektör	Löpande dialog Stickprov	L/K
Lag och avtal	Enligt AB	Avdelningschef ALV	Löpande	Socialdirektör	Löpande dialog	H/A
Rekrytering	Att rekrytering sker enligt gällande policy (FAIR)	Avdelningschef ALV	Löpande	Socialdirektör	Löpande dialog	M/K

*) Enligt KS interna ekonomistyrregler samt i enlighet med god redovisningssed

Risker

H = Hög risk – det är stor sannolikhet att fel uppstår.
M = Medel risk
L = Låg risk - sannolikheten för att fel ska uppstå är liten.

Konsekvenser/effekter

A = Allvariga
K = Kännbara
L = Lindriga

I bedömningen av effekterna vägs följande faktorer in:

- Ekonomiska effekter (såväl förmögenhetsförlust som felaktiga räkenskaper)
- Effekter för enskilda personer
- Moraliska, etiska effekter på kommunens rykte

Styrning

Internkontroll - utvärdering har skett inför internkontrollplanen 2018 dels med avseende verkan men också mot de centrala anvisningar som finns kring internkontrollplan. Det har lett till annan risk- och konsekvens bedömning för vissa kontrollområden. Bedömning: Tillfredställande.

Attest och delegation - socialnämndens delegationsordning har reviderats flera gånger under året. Bedömning: Tillfredställande.

Budget - samtliga rutiner avseende budgetering och uppföljning har följts. Månadsvisa budgetuppföljningsmöten med avdelnings-/enhetschefer och det behövs också upprätta åtgärdsplaner. Bedömning: Tillfredställande.

Målen - har kommunicerats och brutits ned på operativ nivå på alla enheter. Har enligt de centrala anvisningarna följts upp vid delår och helår. Bedömning: Förbättringsområde.

Statsbidrag - den listning som finns avseende statsbidrag är aktiv och uppdaterad som i sin tur har säkerställt att statsbidrag har sökts. Enligt upprättat internkontrollplan 2018 ska avstämning ha gjorts vid lägst sex ggr i ledningsgrupp. Detta har under året istället gjorts på ekonomidialogerna i samband med månadsuppföljningarna. Bedömning: Tillfredställande.

Förvaltningens tjänstebilar - körjournalerna har kontrollerats regelbundet och mindre avvikelser finns men är i det hela korrekt förda. Lägst antal avstämningar i ledningsgrupp har inte uppnåtts. Bedömning: Förbättringsområde.

Socialtjänst

Handläggning - stickprov har för 2018 varit på handläggarnivå i samband med att klagomål uppstått. Stickproven har bland annat visat behov av att arbeta med uppföljning, prioritering och effektivisering av processer. Stickprover inom funktionshinderområdet har visat brister i journalanteckningar. Alla enheter har löpande handledning, både juridisk handledning samt ärendehandledning. Enheterna genomför systematisk egenkontroll (kollegiegranskning) på utredningar samt ärendedragning i grupp inför beslut löpande. Bedömning: Tillfredställande.

Uppföljning av biståndsbeslut – Inom äldreomsorgen har det under året varit fokus på uppföljning av biståndsbeslut. Inom enheten funktionsnedsättning visar statistik och stickprover att handläggarna inte hinner göra nya prövningar i tid. I övrigt visar stickproverna att man följer lagstiftning, tillämpningsregler och rutiner. Bedömning: Tillfredställande.

Säkra utbetalningar – Inga avvikelser inrapporterade kring utbetalningar och genomförda stickprov uppvisar god följsamhet mot befintlig rutin. Bedömning: Tillfredställande.

Handlingsplaner – Upprättade handlingsplaner har följts och reviderats vid månadsuppföljningarna. Bedömning: Tillfredställande.

Avvikelsehantering – Samtliga inkomna avvikelser har rapporterats till nämnd. Bedömning: Tillfredställande.

Personal

Lönehantering – Ingen lön har gått ut till fel person. Enstaka avvikelser i lönutbetalning sker dock på grund av felaktigt eller för sent lämnat underlag. Det rättas upp i nästkommande löneutbetalning. Förbättringsområde finns i att utbilda chefer och medarbetare i systemet och ha tydliga rutiner kring lönehanteringen som är kända för löneadministratörerna och cheferna. Avvikelser är diskuterade med socialdirektör. Bedömning: Tillfredställande.

Årsarbetstid – Årsarbetstiden förs via personliga filer och följs upp per månad enligt det lokala regelverket. Förbättringsområden finns i att digitalisera tidsrapporteringen och på så sätt ge cheferna en tydligare överblick över medarbetarnas tidsanvändning för att snabbare kunna upptäcka eventuell ohälsa. Bedömning: Tillfredställande.

Lag och avtal – Dialoger har genomförts enligt plan och visar inga avvikelser. Bedömning: Tillfredställande.

Rekrytering – Vakansen har övertagit merparten av rekryteringsprocessen för avdelningarna inom vård och omsorg för att säkra ett systematiskt arbete med FAIR. Även på myndighetssidan så finns det en person som arbetar och stöttar chefer i rekryteringsprocessen. Förbättringsområden finns i att än mer arbeta förvaltningsövergripande och systematiskt med FAIR samt att fortsätta lyfta bort stora delar av den tidiga rekryteringsprocessen från cheferna. Bedömning: Tillfredställande.

Medicinskt ansvarig sjuksköterskas redogörelse för 2018

Mål för hälso- och sjukvården

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.

Vården skall ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård skall ges företräde till vården.

Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa.

Krav på hälso- och sjukvården

Hälso- och sjukvårdsverksamhet ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården särskilt ska

1. vara av god kvalitet och med en god hygienisk standard
2. tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet
3. bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet
4. främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen
5. vara lätt tillgänglig

Där det bedrivs hälso- och sjukvårdsverksamhet ska det finnas den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att en god vård ska kunna ges.

Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Enligt Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Kommunens ansvar

- Kommunen har ansvar för hälso- och sjukvården vid särskilda boenden. Äldreboende, korttidsboende, socialpsykiatriboende samt vid dagverksamhet. Ansvaret gäller för sjuksköterskor, arbetsterapeuter samt för fysioterapeuter/ sjukgymnaster. (SoL beslut).
- Kommunen har ansvar för hälso- och sjukvården vid bostad med särskilt service enligt LSS, gruppboende och dagliga verksamhet enligt LSS. Ansvaret gäller för sjuksköterskor, arbetsterapeuter samt fysioterapeuter/sjukgymnaster. Även basal habilitering och rehabilitering ingår i ansvaret. (LSS beslut)
- Hälso- och sjukvården skall bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet samt i överensstämmelse med gällande lagar, författningar, föreskrifter, överenskommelser, riktlinjer, avtal, direktiv och rutiner.

Avvikelser enligt Lex Maria

Ingen avvikelse har anmälts enligt Lex Maria till IVO under år 2018.

Patientsäkerhetsberättelse enligt patientsäkerhetslagen (2010:659)

Patientsäkerhetsberättelse har blivit upprättad vid samtliga äldreboenden, LSS-boenden samt socialpsykiatriboenden för år 2018.

I patientsäkerhetsberättelsen ska enligt patientsäkerhetslagen framgå:

- hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår
- vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten, och
- vilka resultat som uppnåtts

En fördjupad redogörelse gällande hälso- och sjukvårdens patientsäkerhetsarbete hänvisas till ”Patientsäkerhetsberättelse år 2018” vilken redovisas till Socialnämnden samt Äldrenämnden under våren 2019.

6 Uppföljning av fullmäktige givna uppdrag

Nedan redovisas de uppdrag nämnden har fått av fullmäktige.

Uppföljning av fullmäktige givna uppdrag	Kommentar:	Status:
<p>Förstärka resurserna för att höja kvaliteten i Järfällas äldreomsorg.</p> <p>- Trygg hemgång - Bemanning för mellanboendeformer</p>	<p>Rekrytering av ergonom klar, heltidsuppdraget, projekt inköp via internet, projekt nyckelfria lås, välfärdsteknik på äldreboende, projekt trygg hemgång, har deltagit på seniormässan, utredning av förturshantering mm.</p>	klar
<p>Genomföra en satsning för att förbättra måltidsupplevelsen i Järfällas äldreboenden.</p> <p>- Förbättrade måltidsupplevelser</p>	<p>Dietist anställd, och utbildning i näringslära och vikten av mellanmål är genomförda. Utbildning i enklare matlagning har skett under hösten.</p>	klar
<p>Förstärka Jakobsbergs familjecentral samt utreda möjligheten att inrätta en familjecentral i Barkarbystaden.</p>	<p>Det finns idag ingen fysisk familjecentral i Jakobsberg utan det sker samverkan mellan socialtjänst, öppen förskola, barnhälsa (BVC) och barnmorska (BMM). Detta kallas "familjecentralsliknande" verksamhet och styrs av ett samverkansavtal. Stockholms läns landsting har ingen särskild satsning eller något ekonomiskt incitament för att BVC- eller BMM-verksamheter ska ingå i familjecentraler utan prioriterar andra metoder för stöd till nyblivna föräldrar.</p>	klar
<p>I samråd med Kommunala pensionärsrådet och Järfällas äldreorganisationer skapa fler aktiviteter som berikar äldres fritid, och i samband med detta höja medlemsstödet.</p> <p>- Stöd till äldreorganisationerna</p>	<p>Kommunala pensionärsrådet fick möjlighet att ansöka om medel för sommaraktiviteter.</p>	klar
<p>I samverkan med Barn- och ungdomsnämnden och Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden se över hur samarbetet kring barn och unga kan stärkas.</p>	<p>I arbetet kring Psykisk hälsa har Barn- och ungdomsförvaltningen (BUF) och Kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen (KDF) samt Kompetensförvaltningen (KOF) samarbetat för att identifiera inom vilka områden ytterligare stöd behövs för barn och unga. En arbetsgrupp med representanter från Socialförvaltningen (SOF) och BUF har under höst och vår arbetat med hur vi tillsammans kan arbeta för att möjliggöra för fler barn att klara av ordinarie skolgång. Planer finns även för att kunna starta SkolFam som är en metod som vänder sig till familjehemsplacerade barn och där syftet är att barnen ska klara av målen i skolan. I övrigt är fältarbetarna ute i de skolor som välkomnar dem för att arbeta med värderingar med elever. Föräldrastödsverksamhet ABC har implementerats i flera förskolor med lyckat resultat. I detta samarbete är SOF utbildare och BUF behöver bidra med gruppledare.</p>	klar

7 Ekonomiskt resultat

Socialnämnden

Mnkr	Budget 2018	Bokslut 2018	Avvikelse	Utfall 2017	Utfall 2016
Kommunbidrag	1356	1356	0	1273	1208
Externa intäkter	276	251	-25	285	331
Interna intäkter	1	1	0	2	4
Summa intäkter	1632	1608	-24	1560	1543
Kostnader					
Personal	-690	-720	-30	-690	-658
Entreprenader	-642	-578	64	-593	-601
Lokalkostnader	-74	-73	1	-72	-67
Kapitaltjänstkostnader	-4	-4	0	-4	-4
Övriga kostnader	-222	-227	-5	-220	-228
Summa kostnader	-1632	-1602	31	-1579	-1558
Resultat	0	6,6	6,6	-19	-15

Resultat per verksamhet med prognos, mnkr

Verksamhet	Budget 2018	Prognos helår okt	Bokslut 2018	Bokslut 2017
Politiken	2	0	-0,1	0
Gemensamt	37	-1	-5,3	0,5
Äldreomsorg	599	7,8	10,4	-6,7
Funktionshinder	596	-0,6	0,8	-17,5
Individ- och familjeomsorg	398	0	0,8	4,4
	1632	6,2	6,6	-19,3

Resultat per verksamhet med prognos, mnkr Egen regi

Verksamhet	Budget 2018	Bokslut 2018	Prognos helår per okt
Gemensamt/Övrigt		0,0	0,0
Äldreomsorg		-5,6	-4,2
Funktionshinder		-4,9	-4,6
		-10,5	-8,8

Ekonomiskt resultat

Socialförvaltningen redovisar ett överskott om 6,6 mnkr, varav kommunens egenregi verksamheter inom äldre och funktionshinder dock redovisar ett underskott om 10,5 mnkr.

Politiken redovisar ett underskott om 0,1 mnkr, vilket är en försämring med 0,1 mnkr jmf med helårsprognos per oktober.

Gemensamt redovisar ett underskott om 5,3 mnkr, vilket är en försämring om 4,3 mnkr jmf med helårsprognos per oktober. Resultatet beror främst på ökade IT-kostnader, arbetsmiljöverket tillsyn under året har genererat ökade kostnader bl a konsultkostnader, ombyggnationer, samt att vissa renoveringskostnader för Kvarnhuset har belastat resultatet.

Äldreomsorgen redovisar ett överskott om 10,4 mnkr, vilket är en förbättring om 2,6 mnkr jmf med helårsprognos per oktober. Resultatet beror främst på lägre kostnader än budgeterat inom särskilt boende (ca 5,8 mnkr) och då lägre antal köpta permanenta boendeplatser, samt lägre kostnader än budgeterat inom hemtjänst (ca 4,8 mnkr). Inom kommunens egna verksamheter är främsta orsak till dess resultat högre kostnader än budgeterat inom äldreboendena (4,5 mnkr).

Funktionshinder redovisar ett överskott om 0,8 mnkr, vilket är en förbättring om 1,4 mnkr jmf med helårsprognos per oktober. Resultatet beror främst på lägre kostnader än budgeterat inom sysselsättning (ca 2 mnkr), att volymutvecklingen inom personlig assistans LSS har börjat stabilisera sig. Det sammantagna överskottet dämpas av högre kostnader inom bostad med särskild service (ca 1,3 mnkr). Inom kommunens egna verksamheter är främsta orsak till dess resultat högre kostnader än budgeterat inom bostad med särskild service (ca 1,3 mnkr), HSL (ca 2 mnkr) och personlig assistans (ca 4,5 mnkr).

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott om 0,8 mnkr, vilket är en förbättring om 0,8 mnkr jmf med helårsprognos per oktober. Resultatet beror främst på lägre kostnader än budgeterat inom barn och ungdom (ca 4 mnkr). Vuxen redovisar dock ett underskott (ca 9,1 mnkr) med högre kostnader än budgeterat för insatser inom relationsvård som sedan 2013 ökat markant. Kostnaderna orsakas även av längre placeringar beroende på bostadsbrist. Samtidigt prognostiseras kostnaderna lägre än budgeterat inom försörjningsstöd tack vare förväntade effekter avseende välfärdsjobben (ca 6,5 mnkr).

Sökta statsbidrag, tkr

Avser	Från myndighet	Resultatpåverkande 2018 inkl uppbokningar		Erhållet belopp uppbokat för 2019
		Totalt	varav uppbokat	
Bemanningsatsningen - ökad bemanning inom äldreomsorg	Socialstyrelsen	12 034 131		
Personligt ombud	Länsstyrelsen	604 800		
Psykisk Hälsa ungdomsmottagningar 2018	Sveriges Kommuner	453 600		
Stärkt bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården	Socialstyrelsen	1 746 210		
Barn och unga Psykisk ohälsa	Socialstyrelsen	535 205		
Utvecklingsmedel för arbete med våld i nära relationer	Socialstyrelsen	247 286		
Psykisk hälsa 2018	Sveriges Kommuner	2 634 517		
Habiliteringsersättning	Socialstyrelsen	2 485 000		
Välfärdsteknik	Socialstyrelsen	2 157 875		
Summa		22 898 624		

Volymer/Verksamhetsmått/Nyckeltal

Äldreomsorg

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Antal personer i ordinärt boende*	1 484	1 705	1 599
- andel egen regi	1 096	1 370	1 304
- andel privat urförare	388	335	295
Antal personer i särskilt boende*	424	420	430
- andel egen regi	238	225	280
- andel privat urförare	186	195	150
Volymer ordinärt boende			
Utförda timmar hemtjänst	479 329	466 258	435 000
Utförda timmar ledsagarservice	10 709	11 259	11 331
Utförda timmar avlösarservice	4 010	3 710	3 908
Korttidsboende, antal platser	30	34	35
Dagverksamhet			
- dagar demens	5 043	4 357	4 428
- dagar social	4 295	4 064	3 921
Trygghetslarm, 31 december	1 260	1 285	1 116
Volymer särskilt boende			
Äldreboende			
- antal lägenheter	424	414	415
Köpta platser			
- antal platser (snitt per år)	15	13	20

Funktionshinder

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Antal personer som får stöd och service enligt SoL och LSS	1 359	1 402	1 177
Insatser antal personer fått enl LSS	695	662	552
Insatser antal personer fått enl SoL	1 033	1 111	814
Volymer, antal timmar			
Personlig assistans LSS	229 152	214 637	180 800
Personlig assistans LASS, inkl sjuklön	96 000	117 086	118 889
<i>Antal personer</i>			
Hemtjänst	211	328	331
Ledsagarservice, SoL och LSS	99	221	214
Avlösarservice, SoL och LSS	64	103	90
Boendestöd, SoL	205	317	270
Personlig assistans, LSS och LASS	182	190	166

Individ- och familjeomsorg

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Vuxen, institutionsvård			
Antal placerade	43	42	34
Antal helårsplatser	18	15	10
Bruttokostnad per vård dygn, genomsnitt	1 536	1 726	1 800

Barn och ungdom, placeringar exkl ensamkommande	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Familjehem			
-antal placerade	71	62	48
-antal helårsplatser	56	50	42
Jourhem			
-antal placerade	52	54	64
-antal platser	15	17	21
Instution			
-antal placerade	30	31	39
-antal platser	14	17	21
Kostnad per vård dygn	4 982	4 164	4 207

Barn och ungdom, placeringar ensamkommande	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Stödboenden			
-antal placerade	72	62	59
-antal helårsplatser	47	40	29
Familjehem			
-antal placerade	54	58	37
-antal platser	39	39	22
Jourhem			
-antal placerade	31	80	134
-antal platser	13	39	95
Instution			
-antal placerade	38	67	75
-antal platser	19	33	42
-Kostnad per vård dygn	1 801	1 945	2 007

Ekonomiskt bistånd (ej sfs)

	Bokslut 2018	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Antal hushåll	1 123	1 139	1 134
Bistånd per hushåll, kr	53 686	53 033	58 025
Bistånd per hjälpmanad, kr	8 710	8 686	8 738
Biståndskostnad per invånare, kr	712	790	908

Investeringsredovisning 2018

Projekt (för projekt med både utgifter o inkomster ska dessa redovisas på separata rader)	Budget 2018	Bokslut 2018	Budget- avvikelse	Begärs överfört till 2019	Eventuell budget 2019
Gemensamt Socialnämnden					
Generella investeringsmedel	1 300	0	1 300	1 300	1 900
Äldreomsorg och Funktionshinder					
Grundutrustning	900	70	830	800	1 300
Ersättningsinventarier HO	1 250	80	1 170		
Ersättningsinventarier ÄO	950	100	850	2 000	3 900
Nytt boende, invent o utrustning	350	110	240		
Allmän investering VO	200	880	-680		
Individ- och Familjeomsorg					
Generella investeringar	2 500	50	2 450	2 000	3 000
Summa	7 450	1 290	6 160	6 100	10 100

8 MEDARBETARE

Personalstruktur

Antalet anställda inom Socialförvaltningen var per den 31 december 2018; 1297 personer. Det är en ökning av personalstyrkan med 18 personer i jämförelse med ett år tillbaka. Av de 1297 anställda har 94 procent, det vill säga 1216 personer, en tillsvidareanställning vilket är en ökning på 4 procent jämfört med 2017. Andelen heltidsanställningar har ökat marginellt, där antalet heltidsanställda män har ökat med 5 procent sedan i fjol.

Könsfördelningen fortsätter att vara ojämn, d.v.s. den ligger inte inom spannet av vad som betraktas som en jämställd fördelning, (60/40) enligt diskrimineringslagens definition. Andelen kvinnor inom socialförvaltningen utgör 80 procent av personalstyrkan.

Medelåldern har minskat med ett år jämfört med motsvarande period föregående år och är nu 45 år. Dock har medarbetare 50 år och äldre ökat med 1 procent och stora pensionsavgångar väntas de närmaste 10-20 åren.

Antalet personer som slutat under perioden på socialförvaltningen är 136 personer (10 procent) och antalet personer som börjat är 107 personer (8 procent). Det kan jämföras med 13,1 procent externa avgångar och 11,3 procent nyanställda på kommunnivå. Man kan se en tydlig sänkning av siffrorna för socialförvaltningen jämfört med det som redovisats föregående år. Siffrorna innefattar utöver nyanställningar och avgångar även rörligheten bland

Personalstruktur	2018		2017	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Socialförvaltningen				
Anställda (Månadsavlönade)				
Totalt	1297		1280	
Årsarbetare	1177		1160	
Kvinnor	1034	80 %	1034	81 %
Män	263	20 %	246	19 %
Tillsvidareanställda				
Totalt	1216	94 %	1146	90 %
Tillsvidareanställda kvinnor	975	94 %	921	90 %
Tillsvidareanställda män	241	92 %	225	91 %
Heltidsanställda				
Totalt	702	54 %	686	54 %
Kvinnor	556	54 %	549	53 %
Män	146	61 %	137	56 %
Medelålder				
Totalt	45		46	
Kvinnor	45		46	
Män	46		47	
Aldersintervall				
Anställda yngre än 29 år	127	10 %	142	11 %
30-49 år	654	50 %	645	50 %
50 år och äldre	516	40 %	494	39 %
Personalomsättning				
Andel som slutat	136	10 %	184	14 %
Andel som börjat	107	8 %	144	11 %

befintlig personal det vill säga till exempel förändring av anställningsform, byte av enhet eller förlängning av tidsbegränsade anställningar, men endast månasavlönade medarbetare.

Hälsobokslut

Sjukfrånvaron fortsätter minska och ligger 2018 på 6,15 procent. Det är en procent lägre än för 2016. Det är främst långtidssjukskrivningen, den sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer som minskar och ligger nästan 10 procent lägre än för 2017 och 2018; 36,92 procent 2018 mot 46,43 procent 2017. Sänkningen har skett både bland män och kvinnor, men man ska komma ihåg att gruppen män är mindre och där gör enskilda individer stor skillnad för den procentuella förändringen.

Kvinnors totala sjukfrånvaro fortsätter minska medan mäns sjukfrånvaro har höjts ca 0,5 procent sedan i fjol.

Sjukfrånvaron i åldersgruppen upp till 29 år fortsätter öka marginellt till 5,24 procent, motsvarande siffra 2016 var 5,03 procent. Sjukfrånvaron i de andra åldersgrupperna har däremot sänkts jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaromönster

<i>Socialförvaltningen</i>	2018	2017	2016
Totalt för män- och timanstinkl AB, BEA och PAN, enl SCB, exkl kommunalråd och politisk sekr	Andel	Andel	Andel
Sjukfrånvaro i procent i förhållande till ordinarie avtalad arbetstid	6,15 %	6,34 %	7,12 %
Kvinnor	6,62 %	6,96 %	7,70 %
Män	4,48 %	4,03 %	4,80 %
åldersgruppen till och med 29 år	5,24 %	5,13 %	5,03 %
åldersgruppen 30-49 år	5,98 %	6,01 %	7,01 %
åldersgruppen 50 år och äldre	6,70 %	7,20 %	7,76 %
Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer	36,92 %	46,43 %	46,80 %
Kvinnor	38,03 %	47,26 %	47,20 %
Män	30,39 %	40,51 %	44,00 %

De viktigaste åtgärderna som är gjorda under 2018 för att förbättra arbetsmiljön är:

- Lunchyoga till hela förvaltningen under vårterminen 2018.
- En översyn av chefsstrukturerna och chefernas arbetssituation är gjord och omorganisationer har skett inom hela förvaltningen för ökad chefstäthet. Bland annat har avdelningen vård och omsorg delats i två och flera enheter har inrättats på IFO med mindre personalgrupper.
- Implementering och förankring av verksamhetsidé i hela förvaltningen är påbörjad.
- Nätverk har skapats för förvaltningens hälsoinspiratörer som ska presentera förvaltningsgemensamma hälsoaktiviteter under året.
- Chefer/gruppledare/verksamhetsledare har alla gått den grundläggande arbetsmiljöutbildningen på två heldagar samt en fördjupningsutbildning om en halvdag i OSA:n (organisatorisk och social arbetsmiljö). Utbildningarna kommer att erbjudas alla nya chefer och det finns en tydlig rutin kring uppföljning av chefers arbetsmiljökunskap.
- Översyn av samverkansrutinerna plus en utbildning i samverkanssystemet är gjord.
- En långsiktig kompetensförsörjningsplan för förvaltningen i stort är framtagen med åtgärder som på sikt ska underlätta kompetensförsörjningen i hela förvaltningen.

- Arbetsmiljöverkets tillsyn ledde till att det togs fram gemensamma rutiner för hela förvaltningen och som ska skapa samsyn kring arbetsmiljöarbetet genom hela förvaltningen.

Enligt den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet var arbetsgivaren och arbetstagarparterna överens om att många av de satsningar som gjordes under 2018 börjar få positiv effekt, till exempel att de gemensamma arbetsmiljörutinerna börjar användas, men att det behövs ytterligare arbete för att nå ut till alla verksamheter. Utan resultat visade gult och grönt vilket innebär att åtgärder och undersökningar behövs, men inget av områdena i checklistan fick ett rött resultat med akuta åtgärder som följd.

De viktigaste åtgärderna för att förbättra arbetsmiljön under 2019, utifrån resultatet av medarbetarenkäten eller personalpolicyn, samt särskilda insatser för att minska ohälsan/sjukfrånvaron och förebygga framtida ohälsa:

- Fortsatt implementering och förankring av verksamhetsidé.
- Fortsatt implementering och förankring av arbetsmiljörutinerna.
- Se över och förtydliga introduktionen för medarbetena och skapa ett introduktionspaket för nyanställda chefer.
- Öka kunskapen bland cheferna kring hantering av kränkande särbehandling, trakasserier och mobbning samt hantering av hot & våld.
- Öka kännedomen bland medarbetare kring hur och var man rapporterar kränkande särbehandling, trakasserier och mobbning samt hot & våld.
- Arbeta med utvalda punkter i Kompetensförsörjningsplanen.
- Fortsatt arbetet med en sammanhållen socialförvaltning i alla led.
- Följa upp och undersöka, riskbedöma, utreda och åtgärda de organisationsförändringar som är gjorda under 2018/2019.

Kompetensfonden

Kommunfullmäktige har fattat beslut om inrättande av en kompetensfond, vilket innebär att 5 mnkr utdelas årligen. För socialnämndens verksamhetsområden tilldelades 1,12 mnkr för 2018.

Inom äldreomsorg och funktionshinder har medel använts för ökad kunskap och inspiration gällande ekologiska livsmedelsinköp bland restaurangerna inom Vård och omsorg äldreomsorgen och Lindens äldreboende har använt pengarna till studiebesök och handledning. Gruppboendena inom vård och omsorg funktionsnedsättning har gått grundkurs i autismspektrat och Järfälla daglig verksamhet har fått utbildning i tydliggörande pedagogik.

Genom medel från kompetensfonden 2018 har socialförvaltningen haft möjlighet att utbilda 260 chefer och medarbetare i ett funktionsbevarande synsätt inom områdena äldreomsorg och funktionsnedsättning. Även representanter från Järfällas pensionärsföreningar har deltagit. Ett funktionsbevarande förhållningssätt kännetecknas av den enskildes delaktighet i stöd och hjälp och att fokus är dennes resurser och förmågor. Att utveckla ett funktionsbevarande synsätt blir ett steg framåt i att levandegöra intentionerna i den nationella värdegrunden. Det blir också en naturlig fortsättning på införandet av arbetssättet ”Individens behov i centrum” (IBIC) som pågår inom äldreomsorgen.

Biståndshandläggarna har även fått utbildning inom handläggning av riksfärdtjänst och juridisk utbildning inom området personlig assistans genom medel från kompetensfonden.

Vidare har avdelningen individ- och familjeomsorg använt medel för att öka kunskapen om unga vuxna med kriminell livsstil. Enheten funktionsnedsättning har utbildat i personlig assistans och äldreheten har utbildat i riksfärdtjänst. Avdelningen för äldreomsorg och funktionshinder har dessutom använt medel för utbildning i hur man arbetar funktionsbevarande.

9 MILJÖREDOVISNING

Miljöarbete och miljömål i Järfälla kommun

Miljöplan 2016-2024 för Järfälla kommun med bolag är ett styrande dokument som antogs av kommunfullmäktige i oktober 2016. Där beskrivs kommunens miljömål övergripande, och stor vikt läggs vid minska klimatpåverkan och på att uppnå hållbar konsumtion.

Järfälla kommuns miljödiplom

För att minska kommunens miljöpåverkan arbetar Järfälla kommun sedan 1997 med Miljödiplomering. Något förenklat innebär det att miljödiplomeringens arbetet ska medverka till att skapa effektiviseringar och ge materiella besparingar. Andra fördelar är de organisatoriska vinster som kan fås genom tydligare rutiner och engagerade medarbetare och som också kan underlätta att man systematiskt arbetar med förbättringar. När nämnden bidrar till att minska miljöpåverkan när det gäller till exempel energi, upphandling och transporter, är man delaktig i att nå Järfälla kommuns övergripande miljömål.

Järfälla kommuns miljödiplom fanns tidigare i tre nivåer med stigande krav på miljöanpassning, men har nu ersatts av en nationell standard som heter Svensk Miljöbas. Detta för att säkerställa att kommunen jobbar med ett kvalitetssäkrat miljöledningssystem, och vilket även gör att man kan jämföra miljöarbete kommuner emellan på ett objektivt och opartiskt sätt. Samtliga förvaltningar ska ha gällande diplom enligt Svensk Miljöbas.

Socialnämndens miljöarbete 2018

Socialnämndens verktyg för att uppnå kommunens övergripande mål är att arbeta med miljödiplomering, och de mål som varit aktuella att arbeta med under 2018 är kopplade till socialförvaltningens mest betydande miljöaspekter. Med detta menas att man prioriterar att skriva miljömål kring de områden där graden och omfattningen av miljöpåverkan bedöms som mest betydande.

På socialförvaltningen finns en miljösamordnare och enheterna representeras av miljöombud. Uppföljningen av miljöarbetet sker vid regelbundna miljömöten. Genom att uppdatera och stärka rutiner, utbilda, inspirera och hitta vägar att öka miljömedvetandet hos medarbetarna, är förutsättningarna för ett framgångsrikt miljöarbete goda.

De övergripande miljöområden som socialförvaltningen främst arbetat med under 2018 är transport och att försöka förbättra efterlevnaden av våra inköpsrutiner för att öka andelen

ekologiskt producerade livsmedel. Övriga frågor, till exempel gällande utbildning och information kring miljö, dryftas fortlöpande.

- Transport – i miljögruppen har vi samtalat om hur socialnämnden kan bidra till att uppnå kommunens mål att energin som används i kommunens och bolagens egna verksamheter skall vara fossilfri 2025. Det handlar inte bara om att ur miljösynpunkt inventera den befintliga fordonsparken, utan också i den mån det är möjligt försöka förändra resebeteendet. En dialog pågår kring vikten av att rätta förutsättningar skapas, att det till exempel finns låsbara utrymmen att parkera cyklar och elcyklar, vilket skulle minska behovet att använda kommunens tjänstebilar vid kortare resor.
- Kommunen har ett miljömål som innebär att andelen ekologiskt producerade livsmedel som köps in till kommunala verksamheter ska uppgå till 65 procent år 2020. Förvaltningen har arbetat för att förbättra efterlevnaden av våra inköpsrutiner genom att byta ut varor som varit märka Rainforest Alliance till ekologisk märkning.
- Miljöutbildning – nytt för i år är att man erbjuder utbildningsmöjlighet via webben. Den grundläggande miljöutbildningen ska samtliga medarbetare genomgå, och nu när det förutom de tillfällen som den fysiska utbildningen ges finns möjlighet att genomgå den via webben, underlättar det för många eftersom man då själv kan välja tidpunkt som passar. Webbutbildningen är ett led i att säkerställa att samtliga medarbetare tar del av utbildningen.
- I mars månad uppmärksammande förvaltningen Earth Hour genom att ha en ekologisk frukost som dåvarande socialdirektör inledde med ett övergripande tal om uppkomsten och syftet med Earth Hour. Förvaltningens kontaktperson på miljöstrategiska enheten var också inbjuden och berättade vidare om de vinster miljöarbete genererar.
- Övriga miljömål – vi arbetar för att miljökunskapen och miljöengagemanget hos medarbetarna ska öka. Miljö är en stående punkt på enheternas arbetsplatsträffar, vilket ger tillfälle för uppdateringar och samtal. Vi fortsätter att arbeta med källsortering och återvinning.

Socialförvaltningen har miljödiplom som gäller under 2018.

10 FRAMÅTBlick

Socialförvaltningen står inför stora utmaningar och inriktningen av förvaltningens övergripande strategiska arbete behöver därför kompletteras med en rad åtgärder som möjliggör ett framgångsrikt utvecklingsarbete. Det strategiska arbetet handlar om att ta fram ett antal styrdokument men även om att förändra en kultur där vi gemensamt arbetar med individen i fokus. Arbete behövs även för att kunna optimera förvaltningens möjligheter att leverera kvalitetsäkrade åtaganden som även harmoniserar med de av nämnden antagna värdegrundsgarantier.

Inom socialförvaltningen som helhet finns behov av att utöka samverkan mellan myndighet och utförande för att bli en mer effektiv förvaltning. Det finns även behov av få till en samsyn

kring ekonomi, personal och övergripande utvecklingsfrågor, vilket i praktiken innebär att Vård och omsorg behöver integreras ytterligare med övriga delar i socialförvaltningen. Denna integrering ger inte avkall på konkurrensneutralitet.

Utöver det ska en verksamhetsidé implementeras för att skapa en sammanhållen socialförvaltning i alla led. Verksamhetsiden ger en gemensam riktning och värdegrund för förvaltningen. *Tillsammans! Med mod, engagemang och flexibilitet gör vi skillnad.*

Äldreomsorg och Funktionshinder

En nationell översyn av lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård har genomförts. Syftet är att åstadkomma en god vård där ledtiderna mellan kommun och landsting ska hållas så korta som möjligt. Den nya förslaget kan innebära stora konsekvenser för kommunen när kostnadsregleringen införs.

Inom området personlig assistans kvarstår stora utmaningar. En statlig utredning för området ska presenteras under året och ger förhoppningsvis positiva effekter för kommunen. En risk är annars att kostnadsutvecklingen för insatsen kvarstår som tidigare år. Andel personer som har stora och omfattande funktionsnedsättningar ökar och medför ofta behov av kostnadsdrivande köpta enstaka platser.

Behov finns av att få fram ytterligare gruppbovärdigheter/servicebovärdigheter inom LSS, dock är förvaltningen i många fall beroende av byggexploatörers igångsättning av planerade bostadsprojekt för att tillgodose det aktuella och kommande behovet av gruppbovärdigheter/servicebovärdigheter.

Förändringar i socialtjänstlagen (2018:669) som trädde i kraft den 1 juli 2018 ger möjlighet till införande av förenklad biståndshandläggning, det vill säga i vissa fall kommer den äldre kunna få hemtjänstinsatser utan föregående behovsprövning.

Individ- och Familjeomsorg

Den största utmaningen för avdelningen är att personer med försörjningsstöd, låga inkomster och som inte varit i Sverige tillräckligt länge för att hinna stå i kö i de ca fem år som krävs, saknar en egen bostad och lever i det Socialstyrelsen definierar som hemlösa. Förvaltningen kan inte lösa problemet och lägger mycket tid och pengar på att hitta alternativa lösningar. Hemlösheten påverkar möjligheten till förändring i andra livsområden. Det är t ex svårt att vara aktivt arbetssökande om man inte har en adress att lämna till en presumtiv arbetsgivare.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag kommer att påverka avdelningens klienter. De som har svårast att få en anställning behöver också mest stöd. En minskning av antalet välfärdsjobb kommer även det att påverka antalet personer i behov av försörjningsstöd. En förväntad lågkonjunktur mot slutet av 2019 förväntas och detta kommer också att påverka antalet personer i behov av försörjningsstöd.

Expansionen i kommunen påverkar avdelningens arbete. Även om expansionen inte gått i den takt som planerats får avdelningen anmälningar och ansökningar från personer boende i Barkarbystaden.

Arbetet med ”Ett IFO” kommer att fortsätta och en samverkansledare har i uppdrag att formalisera samarbetet mellan enheter och avdelningar.

Det är ännu oklart vilka statsbidrag som fortsatt kommer att kunna bidra till intäkterna för avdelningen. Som ett resultat av den satsning på barn- och ungdomsvården som gjorts de senaste åren har antalet administratörer och socialsekreterare legat på en högre nivå än innan.

Arbetet med att utveckla och förfinas redan existerande insatser fortsätter. Bl.a. har insatsen kontaktperson och social insatsgrupp omarbetats i enlighet med de senaste forskningsrönen.

2019 kommer antalet flyktingar som ska tas emot enligt bosättningslagen minska. Det är dock en allt ökande andel som är kvotflyktingar och som avdelningen ansvarar för.

Förberedelser inför ny socialtjänstlag och att barnkonventionen blir lag kommer också att präglade avdelningens arbete under de närmaste åren. En utredning gällande socialtjänstens arbete med barn som bor tillsammans med förälder i skyddat boende föreslår ett betydligt större ansvar för dessa barn. Om och när detta träder i kraft kommer det att innebära att ett väsentligt mer omfattande arbete inom verksamhetsområde barn och unga ska göras.